

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інформаційних технологій, обліку та фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

Олег СКИДАН

2025 р. протокол № 4

ПРОГРАМА

комплексного вступного випробування за фахом
при зарахуванні на навчання на основі освітнього ступеня бакалавр,
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, освітнього ступеня магістр
для здобуття освітнього ступеня магістр
зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Укладачі: *Недільська Лариса Василівна* – к. е. н., доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів і кредиту

Дема Дмитро Іванович – к. е. н., професор, професор кафедри фінансів і кредиту

Віленчук Олександр Миколайович – д. е. н., доцент, професор кафедри фінансів і кредиту

Шубенко Інна Андріївна – к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту

Рекомендовано кафедрою фінансів і кредиту
(протокол № 14 від 15.04.2025 р).

Програма комплексного вступного випробування розроблена на підставі Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Поліському національному університеті в 2025 р.

Призначення програми – забезпечити проведення фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістр зі спец. D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для абітурієнтів, які мають вищу освіту за освітнім ступенем бакалавр, спеціаліст чи магістр з інших спеціальностей (друга вища освіта).

Мета фахового вступного випробування полягає у визначенні рівня теоретичних знань та практичних умінь і навичок, необхідних для опанування обов'язкових та вибіркових дисциплін за програмою підготовки фахівця освітнього ступеня магістр зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань D «Управління та адміністрування».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених навчальним планом підготовки студентів освітнього ступеня магістр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», абітурієнти повинні мати освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст чи освітній ступень магістр з інших спеціальностей та освітніх програм, володіти здібностями до засвоєння знань, умінь і навичок з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програма складається з переліку питань за темами, які відображають окремі аспекти спеціальності та інтегрує знання з дисциплін «Фінанси підприємств», «Банківська система», «Бюджетна система», «Податкова система», «Страхування», «Фінансовий ринок».

ПЕРЕЛІК ТЕМ ЗА ДИСЦИПЛІНАМИ

1. Фінанси підприємств

- 1.1. Основи організації фінансів підприємств.
- 1.2. Грошові кошти та організація розрахунків на підприємствах.
- 1.3. Поняття та види грошових потоків підприємств.
- 1.4. Фінансові результати діяльності підприємств.
- 1.5. Оподаткування підприємств.
- 1.6. Оборотні та необоротні активи підприємств.
- 1.7. Капітал підприємства.
- 1.8. Дивідендна політика підприємства.
- 1.9. Кредитування підприємств.
- 1.10. Фінансове планування на підприємствах.
- 1.11. Фінансовий стан підприємства та його оцінка.
- 1.12. Фінансові аспекти реорганізації підприємства.
- 1.13. Фінансова санація та банкрутство підприємств.
- 1.14. Фінансовий контролінг та бюджетування на підприємстві.

2. Бюджетна система

- 2.1. Бюджетна система і бюджетний устрій.
- 2.2. Бюджетний механізм.
- 2.3. Бюджетна політика.
- 2.4. Система доходів бюджетів.
- 2.5. Система видатків бюджетів.
- 2.6. Державний бюджет України.
- 2.7. Місцеві бюджети.
- 2.8. Фінансова децентралізація
- 2.9. Бюджетний процес.
- 2.10. Державний борг.

3. Податкова система

- 3.1. Сутність та види податків.
- 3.2. Державна податкова служба України.
- 3.3. Оподаткування доходів фізичних осіб.
- 3.4. Податок на додану вартість.
- 3.5. Податок на прибуток підприємств.
- 3.6. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності (єдиний податок)
- 3.7. Акцизний податок.
- 3.8. Мито.
- 3.9. Місцеві податки та збори.
- 3.10. Ресурсні платежі.
- 3.11. Податок на землю.

4. Фінансовий ринок

- 4.1. Основи функціонування фінансового ринку.
- 4.2. Фінансові інструменти.
- 4.3. Основи діяльності фінансових посередників.
- 4.4. Грошовий та валютний ринок.
- 4.5. Ринок капіталів.
- 4.6. Кредитний ринок.
- 4.7. Фондовий ринок.
- 4.8. Ринок фінансових деривативів.

5. Страхування

- 5.1. Правові засади страхової діяльності в Україні.
- 5.2. Принципи та функції страхування.
- 5.3. Суб'єкти та об'єкти страхування.
- 5.4. Класифікація видів страхування за класами.
- 5.5. Класифікація ризиків для цілей страхування.
- 5.6. Ключові критерії прийняття ризиків на страхування.
- 5.7. Тарифна політика в страхуванні.
- 5.8. Характеристика довгострокових видів страхування.
- 5.9. Зміст та види майнового страхування.
- 5.10. Характеристика видів страхування відповідальності
- 5.11. Форми та методи перестрахування.
- 5.12. Джерела формування доходів страховика.
- 5.13. Витрати страховика, їх склад та джерела покриття.
- 5.14. Умови забезпечення платоспроможності страхової компанії.
- 5.15. Порядок формування прибутку страховика.

6. Банківська система

- 6.1. Організація банківської системи: сутність, принципи побудови, функції
- 6.2. Центральний банк як перший рівень банківської системи
- 6.3. Механізм грошово-кредитної політики НБУ
- 6.4. Банківські установи 2-го рівня: функції, види, структура
- 6.5. Характеристика банківських операцій
- 6.6. Стабільність банківської системи
- 6.7. Взаємодія міжнародних валютно-кредитних і фінансових організацій із банківською системою України
- 6.8. Зарубіжні банківські системи

Порядок проведення та оцінювання результатів фахового вступного іспиту

На фаховому вступному іспиті абітурієнт отримує тестове завдання, бланк результатів тестування та титульний аркуш зі штампом Приймальної комісії університету. Фаховий вступний іспит проводиться в письмовій формі або на основі індивідуальної усної співбесіди. Перед вступним іспитом представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо порядку виконання вступного тестового завдання.

На бланку результатів абітурієнт вказує за номером тесту варіант правильної відповіді. Виправлення, декілька позначень і відсутність результату за варіантом відповіді зараховуються як невірний розв'язок тесту. Не допускаються будь-які умовні позначки на бланку результатів тестування та титульному аркуші.

Тестове завдання містить 50 питань з однією правильною відповіддю. Кожна правильна відповідь оцінюється у чотири бали. Максимально можлива кількість набраних балів після складання фахового іспиту – 200. Кількість балів необхідна для участі в конкурсі повинна дорівнювати або бути більшою за 100.

Тривалість тестування – 120 хвилин.

Зарахування для навчання до Поліського національного університету здійснюється за рейтинговою системою.

Список нормативно-правових документів та навчальної літератури, які рекомендується використовувати при підготовці до фахових випробувань

1. Бюджетний кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-17>
2. Господарський кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>
3. Податковий кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>
4. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2121-14>
5. Про Державний бюджет України: Закон України (щорічно).
6. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3480-15>
7. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1909-20> (дата звернення: 11.04.2025)
8. Алексеев І. В., Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Ливдар М. В. Бюджетна система: підручник Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 400 с.

9. Банківські операції: підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкін та ін.; за заг. ред. А. М. Мороза. [3-тє вид., перероб. і доп.]. К.: КНЕУ, 2018. 608 с.
10. Білик О. І., Хім М. К. Державне і приватне страхування. Теорія і практика : навчальний посібник. Львів: Львівська політехніка. 2019. 232 с.
11. Бюджетна система України: навчальний посібник в схемах і таблицях / С.В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
12. Дема Д. І., Абрамова І.В., Недільська Л.В. Фінансовий ринок: навч. посіб. Житомир: ЖНАЕУ, 2017. 448 с.
13. Дема Д. І., Шубенко І. А., Фещенко Н. М. Бюджетна система: підручник Житомир: ЖНАЕУ, 2019. 396 с.
14. Дема Д.І., Віленчук О.М., Дем'янюк І.В. Страхові послуги: навч. посіб. Житомир: ЖНАЕУ, 2010. 482 с.
15. Еш С. М. Фінансовий ринок: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 528 с.
16. Журавка О. С. Бухтіарова, А. Г. Пахненко О. М. Страхування: навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
17. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
18. Копилук О. І., Музичка О. М. Банківські операції: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп.К.: ЦУЛ, 2017. 536 с.
19. Олійник О.В., Нагаєва Г.О. Страхування: навчальний посібник. Харків: Стильна типографія, 2020. 256 с.
20. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навчальний посібник. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.
21. Прасолова С. П., Вовченко О. С. Банківські операції : навч. посіб. та практ. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 568 с.
22. Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О. Банківська система: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
23. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси: підручник. К.: Алерта, 2017. 406 с.
24. Фінанси підприємств : підручник / [Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. та ін.]; кер. кол.авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. [Восьме вид., перероб. і доп.] К.: КНЕУ, 2013. 219 с.
25. Фінанси : підручник. [2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН] / [За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова.]. К., 2012. 687 с.